

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของหัวข้อการวิจัย

ในปัจจุบันนี้ การแปลได้เข้ามามีบทบาทในการสื่อสารเกือบทุกชนิด เนื่องจากผู้คนจำเป็นต้องมีการติดต่อสื่อสาร ทำการค้า หรือแลกเปลี่ยนความรู้ในศาสตร์ต่างๆ เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองและสังคม ถึงแม้การแปลจะมีจุดประสงค์ที่หลากหลายแตกต่างกันไป แต่หัวใจสำคัญของการแปล คือ การรักษาความหมายและรูปแบบดั้งเดิมตามต้นฉบับไว้ให้ได้มากที่สุด ผู้อ่านงานแปลควรได้รับข้อมูล สาร และความหมายที่เทียบเท่าหรือใกล้เคียงกับต้นฉบับมากที่สุด ซึ่งขึ้นอยู่กับผู้แปลว่าจะมีทักษะและความรู้ความสามารถมากน้อยเพียงใดในการถ่ายทอดภาษาต้นฉบับมาเป็นภาษาฉบับแปล

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงได้เลือกวิเคราะห์หลักวิธีการแปลของนักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาหลักการแปล และหลักการแปล 2 ในปีการศึกษา 2554 จำนวน 80 คน เนื่องจากนักศึกษาเหล่านี้ยังมีประสบการณ์ในการแปลน้อยหรือไม่มีเลย ผู้วิจัยจึงอยากทราบว่านักศึกษาเหล่านี้จะใช้หลักวิธีการแปลอย่างไรขณะที่ยังมีความรู้ในด้านทฤษฎีและหลักการแปลไม่มากนัก เพื่อเป็นการวัดพื้นฐานและความสามารถทั้งทางด้านภาษาอังกฤษ ภาษาไทย และที่สำคัญ คือ ด้านการแปล ซึ่งวิธีการวัดสิ่งเหล่านี้ให้ได้ดีที่สุด คือ การวิเคราะห์หลักวิธีการแปลคำศัพท์หรือสำนวนที่มีความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมหรือลักษณะเฉพาะของแต่ละภาษา เช่น ภาพพจน์ เป็นต้น

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจึงเลือกวิเคราะห์หลักวิธีการแปลภาพพจน์ของนักศึกษา ซึ่งภาพพจน์ (figurative language) คือ หลักวิธีการนำเสนอสาร โดยการพลิกแพลงภาษาที่ใช้ในการสื่อสารให้แปลกหรือผิดไปจากความหมายตามตัวอักษร ซึ่งทำให้ผู้อ่านเกิดภาพในใจ เกิดความประทับใจ หรือเกิดความรู้สึกสะเทือนใจ เพื่อเป็นการเปรียบเทียบให้เห็นภาพอย่างชัดเจน ภาพพจน์นั้นย่อมมีอยู่ในทุกภาษา ซึ่งในแต่ละภาษาอาจมีการใช้ภาพพจน์ที่เหมือนกันหรือแตกต่างกันก็ได้ ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น โครงสร้างทางภาษา ประวัติศาสตร์ วิทยาการ วัฒนธรรม ประเพณี และสิ่งแวดล้อมของแต่ละชนชาติ เป็นต้น ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าภาพพจน์เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงความงดงามของแต่ละภาษา หรือความสามารถทางภาษาของแต่ละชนชาติที่มีจินตนาการและความสามารถในการเล่นกับภาษาของตน เพื่อทำให้เกิดสุนทรียะทางภาษานั้นเอง